

**UCHWAŁA NR XIX/182/2020
RADY GMINY KURÓW**

z dnia 30 grudnia 2020 r.

**w sprawie uchwalenia "Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych"
na rok 2021**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r., poz. 713 z późn. zm.) oraz art. 4¹ ust. 1 i 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r., poz. 2277 z późn. zm.) **Rada Gminy Kurów** uchwala, **co następuje:**

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2021 rok stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Kurów.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2021 roku.

Przewodniczący Rady Gminy
Kurów

Artur Poniewierski

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2021

WSTĘP

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych określa lokalną strategię działania w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu i narkotyków. Uchwalany jest corocznie przez Radę Gminy Kurów i realizowany przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. z późniejszymi zmianami określa w art. 4¹ ust. 1 najważniejsze kategorie zadań - cele, które w ramach programu będą realizowane.

Niniejszy program składa się z przyjętych na rok 2021 pięciu zadań priorytetowych, które będą realizowane poprzez działania skonkretyzowane dla potrzeb społeczności Gminy Kurów. Program określa także zasady wynagradzania członków komisji i pełnomocnika odpowiedzialnego za realizację programu. Uwzględnia działania związane z profilaktyką uzależnień oraz rozwiązywaniem problemów alkoholowych, które będą skierowane do wszystkich mieszkańców naszej Gminy. Zawiera działania profilaktyczno - informacyjne mające na celu propagowanie zdrowego stylu życia oraz zmianę postaw przy użyciu sprawdzonych i rekomendowanych programów profilaktycznych odpowiadających lokalnemu zapotrzebowaniu. Uwzględnia system działań pomocowych skierowanych do osób uzależnionych, osób spożywających alkohol w sposób ryzykowny i szkodliwy, jak również do ich rodzin, dzieci i młodzieży. W celu zapewnienia skuteczności, uwzględnione działania są długofalowe, konsekwentnie wdrażane od lat oraz systematycznie prowadzone na terenie Gminy przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kurowie przy współpracy wielu instytucji i organizacji. Będą również realizowane zadania wskazane przez N.P.Z. (Narodowy Program Zdrowia) – cel operacyjny – narkomania, alkoholizm, uzależnienia behawioralne i inne zachowania ryzykowne i nikotynizm.

Sprawozdania finansowe i merytoryczne z realizacji Programu są integralną częścią rocznego sprawozdania budżetowego przedstawianego Radzie Gminy Kurów przez Wójta Gminy Kurów.

Diagnoza sytuacyjna dotycząca problemów alkoholowych w Gminie Kurów.

Liczba mieszkańców w Gminie Kurów według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r., wynosiła 7 685 (zameldowanych na pobyt stały), w tym 6 317 powyżej 18 roku życia.

Rada Gminy Kurów Uchwałą Nr XXVIII/284/2018 z dnia 3 września 2018 r., ze zmianą Uchwałą Nr IV/32/2019 z dnia 12.02.2019 r. określiła następujące limity punktów sprzedaży napojów alkoholowych:

1. Maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży dla:

- 1) napojów alkoholowych zawierających do 4,5 % alkoholu oraz piwa - **20 zezwoleń**;
- 2) napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa)
- **15 zezwoleń** ;
- 3) napojów alkoholowych zawierających powyżej 18% alkoholu - **15 zezwoleń**

2. Maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży dla:

- 1) napojów alkoholowych zawierających do 4,5 % alkoholu oraz piwa - **8 zezwoleń**;
- 2) napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa) - **4 zezwolenia**;
- 3) napojów alkoholowych zawierających powyżej 18% alkoholu - **4 zezwolenia**.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w roku 2016 rozpatrywała 19 wniosków dotyczących osób nadużywających alkoholu, w roku 2017 – 14 spraw dotyczących takich osób. W roku 2017 złożono do sądu 4 wnioski o orzeczenie przymusowego leczenia odwykowego. Zostało wydanych 6 opinii w sprawie uzależnienia od alkoholu przez biegłego psychologa i psychiatrę.

W roku 2018 rozpatrywano 13 wniosków dotyczących osób nadużywających alkoholu. Biegli wydali 3 opinie w sprawie uzależnienia od alkoholu. 2 osoby z osób zgłoszonych podjęło leczenie stacjonarne, a 4 osoby leczenie ambulatoryjne. Wszystkie osoby zgłoszone oraz 4 świadków podjęły różne formy pomocy. W roku 2019 rozpatrywano 21, biegli wydali 7 opinii w sprawie uzależnienia od alkoholu, do sądu złożono 5 wniosków, 3 osoby podjęły leczenie stacjonarne, 3 osoby podjęły leczenie ambulatoryjne. Wszystkie osoby zgłoszone oraz 8 świadków podjęły różne formy pomocy.

W 2020 roku rozpatrywano 12 wniosków, biegli wydali 6 opinii w sprawie uzależnienia od alkoholu, do sądu złożono 1 wniosek, 2 osoby podjęły leczenie stacjonarne. 28 osób zgłosiło się do Poradni Terapii Uzależnień od Alkoholu i Współuzależnień w Puławach, gdzie udzielono 217 świadczeń. Osoby te zmotywowane zostały przez Psychologa pracującego w punkcie informacyjno-konsultacyjnym „Przystanek” w czasie osobistych spotkań, jak również poprzez konsultacje i porady telefoniczne zorganizowane przez GKRPA w związku z pandemią SARS-CoV-2.

W ramach prac Zespołu interdyscyplinarnego prowadzona została procedura „Niebieskiej Karty”. W skład zespołu wchodzi m.in. przedstawiciele GKRPA, którzy uczestniczą również w pracach grup roboczych.

Liczba założonych „Niebieskich Kart” związanych z przemocą w rodzinie”:

- rok 2016 – 6 osób,
- rok 2017 – 5 osób,
- rok 2018 – 8 osób,
- rok 2019 – 9 osób,
- rok 2020 – 5 osób.

W roku 2020 – 20 osób korzystało z pomocy materialnej Ośrodka Pomocy Społecznej objętych tą pomocą z powodu uzależnienia lub nadużywania alkoholu co najmniej jednego członka rodziny.

Liczba zatrzymań osób nietrzeźwych w celu wytrzeźwienia w pomieszczeniach policyjnych:

- rok 2017 – 15 osób,
- rok 2018 – 19 osób,
- rok 2019 – 23 osoby,
- rok 2020 – 8 osób.

Z wywiadu przeprowadzonego z pracownikami socjalnymi, członkami GKRPA, członkami Zespołu Interdyscyplinarnego i dzielnicowymi wynika, że część dorosłych mieszkańców Gminy nie dostrzega negatywnych skutków problemu społecznego, jakim jest uzależnienie od alkoholu. Osoby dorosłe nie chcą poddawać się dobrowolnemu leczeniu odwykowemu. Znaczącą część działań podejmowanych w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych to zadania profilaktyki uniwersalnej, których adresatami są dzieci i młodzież uczęszczająca do szkół podstawowych na terenie Gminy Kurów. Każda placówka oświatowa realizuje ponadto własny program wychowawczo – profilaktyczny.

Rozdział 1. CELE PROGRAMU

Głównym celem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest ograniczenie szkód zdrowotnych i społecznych wynikających ze spożywania alkoholu, zmniejszenie rozmiarów problemu zaburzeń życia rodzinnego, poprawa sytuacji społecznej osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem z powodu problemów z uzależnieniem poprzez udzielanie kompleksowej pomocy.

Szczegółowe cele założone do realizacji w ramach Programu:

CEL I:

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, poprzez kontynuowanie pracy punktu informacyjno - konsultacyjnego „PIERWSZY KONTAKT” dla osób z problemem alkoholowym w lokalu GKRPA - „PRZYSTANEK”- w Kurowie, którego zadaniem jest diagnozowanie problemów całej rodziny i zaplanowanie pomocy dla wszystkich jej członków (dorosłych i dzieci):

- informowanie o możliwości podjęcia leczenia w placówce leczenia odwykowego,
- motywowanie do leczenia,
- pomoc w znalezieniu miejsca w placówkach odwykowych,
- udzielanie wsparcia po zakończonym leczeniu w placówce odwykowej,
- udostępnianie literatury fachowej dla uzależnionych i współuzależnionych,
- rozpoznanie w trakcie rozmowy zjawiska przemocy domowej i udzielanie stosownego wsparcia oraz informacji o możliwościach jej powstrzymania.

Efekty:

- uzyskanie informacji o chorobie, sposobach jej leczenia i zrozumienie istoty choroby,
- podjęcie terapii, której celem jest trzeźwienie oraz poprawa stanu zdrowia fizycznego i psychicznego,
- integracja społeczna osób uzależnionych od alkoholu poprzez uczestnictwo w mityngach AA i grupie wsparcia „*Moja szansa*”.

CEL II:

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie poprzez:

1) pomoc dla dorosłych członków rodziny z problemem alkoholowym:

- dyżury psychologa w punkcie informacyjno-konsultacyjnym dla uzależnionych i współuzależnionych,
- praca z grupą wsparcia „*Moja szansa*” pod kierunkiem psychologa, dla osób uzależnionych i współuzależnionych,
- podejmowanie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych czynności zmierzających do orzeczenia obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu przez osoby uzależnione od alkoholu, według ustalonej procedury,
- wspieranie działalności grup wsparcia, dla osób uzależnionych oraz współuzależnionych,
- współpraca z Gminnym Ośrodkiem Kultury w Kurowie w celu współorganizowania spotkań i warsztatów profilaktycznych,
- współpraca z Gminną Biblioteką Publiczną w Kurowie w celu współorganizowania spotkań i warsztatów profilaktycznych.

2) pomoc dzieciom z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym:

- współpraca z policją w zakresie zjawiska przemocy domowej,
- współpraca z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w celu objęcia pomocą rodzin zagrożonych problemem alkoholowym i przemocą,
- uczestnictwo w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- pomoc psychologiczna i socjoterapeutyczna dla dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych problemem uzależnienia,

- praca z dziećmi i członkami ich rodzin w punkcie informacyjno-konsultacyjnym GKRPA „PRZYSTANEK” w Kurowie, GOK w Kurowie, GBP w Kurowie oraz Świetlicą Wiejską „Inkubator Talentów” w Choszczowie, stanowiąca element pomocy i odgrywająca ważną rolę w procesie niesienia pomocy dzieciom z rodzin dysfunkcyjnych, promowanie zdrowego stylu życia, wolnego od uzależnień.

Efekty:

- wsparcie psychiczne,
- zabawy, przyjęcia i spotkania rodzinne i środowiskowe bez alkoholu.

CEL III:

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych poprzez:

1) działania profilaktyczne podejmowane wobec dzieci i młodzieży, mające na celu stworzenie alternatywnej formy przeciwdziałania alkoholizmowi oraz służące integracji społecznej osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu:

- organizacja czasu wolnego – w szczególności podczas ferii letnich i zimowych- skierowaną do dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniami,
- organizacja wypoczynku dla grup tzw. wysokiego ryzyka, na koloniach, obozach i w innych jednostkach oferujących zajęcia, prowadzone przez kadrę wykwalifikowaną w zakresie profilaktyki,
- organizacja profilaktycznych akcji świątecznych,
- współrealizacja i finansowanie programów i działań informacyjno-edukacyjnych z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy, w tym działań mających na celu ograniczenie skali występowania ryzykownych zachowań u dzieci i młodzieży,
- kontynuacja programów szkolnych m.in. „Spójrz inaczej”, prowadzonych przez przeszkolonych nauczycieli oraz innych programów profilaktycznych w zależności od potrzeb, np. prowadzonych przez psychologa z Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej w Puławach, psychologa z Poradni Odwykowej zatrudnionego w Punkcie informacyjno-konsultacyjnym „PRZYSTANEK” oraz innych trenerów,
- organizacja prozdrowotnych, edukacyjno-profilaktycznych festynów, kampanii, imprez oraz konkursów dla dzieci, młodzieży oraz ich rodzin, promujących zdrowy, trzeźwy styl życia, wolny od uzależnień,
- wspieranie aktywności młodzieżowej oraz wdrażanie pozytywnych wzorców mających na celu kształtowanie wśród młodych ludzi, zagrożonych patologią, pozytywnych nawyków korzystnego spędzania czasu wolnego,
- kształtowanie postaw społecznych wobec niepożądanych zjawisk poprzez prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień, w tym udział w ogólnopolskich oraz lokalnych kampaniach i akcjach informacyjno-edukacyjnych, skierowanych między innymi do sprzedawców alkoholu,
- realizacja pozalekcyjnych programów opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych oraz dofinansowanie dożywiania dzieci w nich uczestniczących.
- doposażenie GOK w Kurowie, w celu umożliwienia współrealizacji programu.

2) edukację publiczną w zakresie problematyki alkoholowej:

- aktualizacja i rozpowszechnianie za pomocą plakatów, ulotek, informatorów, biuletynu w lokalnym kwartalniku „O Nas” informacji o działania profilaktycznych podejmowanych na terenie Gminy,
- zamieszczenie informacji o pracy GKRPA w zakładce na oficjalnej stronie internetowej Gminy Kurów.

Efekty:

- uświadomienie dzieciom, młodzieży i dorosłym szkodliwego wpływu alkoholu i innych używek na rozwój i funkcjonowanie organizmu oraz ich negatywnego wpływu na życie rodzinne i społeczne.

CEL IV:

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych poprzez:

- 1) podnoszenie kwalifikacji, zwiększenie kompetencji członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i pełnomocnika;
- 2) podnoszenie kwalifikacji, zwiększenie kompetencji osób realizujących rekomendowane programy profilaktyczne (nauczyciele, pracownicy GOK i inne osoby współpracujące z GKRPA w Kurowie);
- 3) pokrycie kosztów dojazdów na szkolenia i konferencje;
- 4) współpracę z lecznictwem odwykowym;
- 5) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, w szczególności poprzez współpracę w realizacji wszelkich działań i zadań propagujących zdrowy i trzeźwy styl życia.

Efekty:

- zwiększenie kwalifikacji, kompetencji w/w osób w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom,
- integracja środowiska lokalnego.

CEL V:

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

W przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim lub nietrzeźwym, sprzedaży na kredyt lub pod zastaw oraz złamania zakazów promocji i reklamy napojów alkoholowych gmina może podejmować interwencje oraz występować przed sądem jako oskarżyciel publiczny.

Zadanie będzie realizowane poprzez:

- przyjmowanie zawiadomień o naruszeniu art. 13¹ i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i kierowanie ich do zaopiniowania przez Komisję,
- podejmowanie działań zmierzających do wszczęcia postępowania, w związku z naruszeniem art. 13¹ i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
- organizację szkoleń dla właścicieli punktów sprzedaży i sprzedawców alkoholu w celu przestrzegania przepisów Ustawy.

Efekty:

- uświadomienie konsekwencji nieprzestrzegania przepisów Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- ograniczenie dostępności alkoholu dla nieletnich.

PARTNERZY DO WSPÓŁPRACY:

- 1) Placówki oświatowe z terenu gminy Kurow;
- 2) Ośrodek Pomocy Społecznej w Kurowie;
- 3) Gminny Ośrodek Kultury w Kurowie;

- 4) Gminna Biblioteka Publiczna w Kurowie;
- 5) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Puławach;
- 6) Urząd Gminy Kurów;
- 7) Poradnia Terapii Uzależnień od Alkoholu i Współuzależnień w Puławach;
- 8) Służba Zdrowia;
- 9) Policja;
- 10) Sąd Rejonowy w Puławach;
- 11) Kościół Katolicki;
- 12) Organizacje pozarządowe.

Rozdział 2.

Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kurowie oraz pełnomocnika

Członkom GKRPA przyznaje się wynagrodzenie:

- dla przewodniczącego Komisji za przygotowanie i udział w posiedzeniu Komisji - 800 zł brutto miesięcznie,
- dla członków Komisji za udział w posiedzeniu ogólnym lub kontroli sklepów - 120 zł brutto,
- dla członków Komisji za udział w posiedzeniu dotyczącym wszczęcia procedury poddania się leczeniu odwykowemu z udziałem osób zgłoszonych i świadków - 140 zł brutto,
- dla pełnomocnika ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych za realizację zadań zawartych w Programie - 170 zł brutto miesięcznie,
- dla sekretarza będącego członkiem Komisji za prowadzenie dokumentacji, w tym dotyczącej osób kierowanych na leczenie odwykowe - 200 zł brutto miesięcznie.

Rozdział 3.

Finansowanie programu

1. Na realizację zadań Programu przeznacza się środki finansowe pochodzące z opłat za wydane zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych, w wysokości określonej w uchwale budżetowej Gminy Kurów na rok 2021 – **94 000,00 złotych.**

2. Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki Problemów Alkoholowych na rok 2021 może również nastąpić ze środków innych, pozyskanych przez realizatorów programu.